

On account of sowing

משום זורע –

OVERVIEW

The גמרא states that for one is liable for doing them on שבת (that they are a תולדה) of זורע. One implication of this ruling may be that when one needs to be warned not to do a תולדה, the witnesses warning him must tell him under what אב this תולדה is included.¹ תוספות discusses this issue.

אין להוכיח מכאן דצריך² להתרות אתולדה משום אב -

One cannot prove from this גמרא that it is necessary for the witnesses to warn for transgressing a תולדה, that it is forbidden because of its specific אב -

דהא לא קאמר שצריך להתרותו משום זורע אלא דאם התרה בו משום זורע דחייב³

Since the גמרא did not state that it is necessary to warn him (the מברך ומרכיב) on account of זורע, but rather the גמרא is saying that if they warned him on account of זורע, he will be חייב.

גמרא cites a seemingly differing תוספות:

אבל בריש פרק תולין (לקמן קלח,א) משמע קצת דצריך להתרות אתולדה משום אב -

However from the גמרא in the beginning of פרק תולין it seems somewhat that there is a requirement to warn the תולדה on account of the אב -

דקאמר משמר⁴ משום מאי מתרינן ביה (שיהא חייב⁵) -

For the גמרא there asks, 'On account of which אב do we warn a משמר (one who is straining wine) (so he will be חייב מיתה) -

רבה אמר משום בורר רבי זירא אמר משום מרקד⁶ -

רבה said on account of the מלאכה אב of בורר (selecting); זירא said on account of מרקד (sifting) –

תוספות rejects this proof:

וגם זה יש לדחות דהכי פירושו משום מאי מתרינן ביה שיהא חייב -

¹ Otherwise why is it so important for the גמרא to discuss here (and elsewhere) which אב includes which תולדות (is it (נוטע or זורע)?

² See 'Overview' and footnote # 1.

³ seems to be saying that if a מברך ומרכיב is warned that he is זורע (without mentioning מרכיב) he will be חייב מיתה, but he will also be חייב if he is warned solely on account he is מברך or מרכיב (the תולדה).

⁴ משמר (straining wine from its sediments) is a תולדה which is forbidden on שבת and he is liable for מיתה. The גמרא there is (seemingly) asking, what is the מלאכה אב of this משמר, for which we should warn him.

⁵ The מהר"ם deletes the words in the parenthesis.

⁶ This seemingly proves that we need to warn each משום its תולדה אב, and that is the מחלוקת between זירא and רבה; for רבה זירא said on account of מלאכה אב, and that is the מחלוקת between זירא and רבה; for if it is not necessary to be מתרה אב a תולדה משום אב, what are they arguing about; we can be מתרה him that he is משמר!

And we can reject this as well, for this is the explanation there; the גמרא asked; on account of which אב can we warn this משמר, so that he will be חייב -

רבה אמר משום בורר אבל אם התרו בו משום מרקד פטור -

- פטור he is משום מרקד, however if the warned him (only), משום בורר says רבה

כיון דמתרו בו משום דבר שאינו דומה לו⁷ הוא סבר שהוא מלעיג בו ופטור -

For since they are warning him on account of something (מרקד) which is not similar to משמר (according to רבה), the משמר thinks that the עד is mocking him, so therefore he is פטור, and the reverse is true for ר"ז -

אבל אם התרה בו סתם אל תשמר חייב⁸ -

However if the warned him simply; 'do not be משמר', he is חייב, for it is not necessary to be מתרה אב משום אב מתרה a.

תולין in גמרא offers support for his interpretation of the תוספות

ונראה שגם רבינו חננאל רוצה לפרש כן⁹ -

And it seems that the ר"ה also wants to explain the גמרא there likewise.

תוספות offers an additional proof:

ועוד ראיה דבריש בבא קמא (דף ב,א) קאמר ולרבי אליעזר דמחייב אתולדה במקום אב¹⁰ -

And an additional proof; for in the beginning of the גמרא asks, 'and according to ר"א who holds one liable if he transgresses a תולדה together with its אב -

אמאי קרי ליה אב ואמאי קרי ליה תולדה¹¹ -

Why is one called an אב and why is the other called a תולדה. This concludes the citation of that גמרא. continues with his proof; if it is necessary to be אב משום אב -

ולא משני¹² דלהכי קרי ליה אב דצריך להתרות אתולדה [משום] אב:

So why did not the גמרא answer, 'this is the reason it is called an אב, because there is a requirement to be מתרה the אב משום אב the מתרה'.

SUMMARY

It is not necessary to be מתרה אב משום אב מתרה a. One may be מתרה a itself

⁷ See the גמרא there why each one (רבה ור"ז) thinks that his אב is the only correct אב.

⁸ However if you are אב מתרה משום אב (instead of the תולדה) it is fine, provided it is the correct אב. Otherwise he is פטור, because the person being warned thinks he is being mocked since what he is doing has no connection to that אב.

⁹ See the ר"ה there who writes: משום בורר, וכן אליבא דר"ז אם התרו בו משום בורר.

¹⁰ The חכמים maintain that if one transgresses an אב, and together (בהעלם אחד) with this אב he transgressed בשוגג one or more תולדות of this אב, he is חייב only one תולדה.

¹¹ The גמרא there answers that the אבות are the מלאכות that were חשיבי. See תוספות there.

¹² The fact that the גמרא did not offer this answer proves that indeed it is not necessary to be מתרה אב משום אב מתרה a! See 'Thinking it over' # 1 & 2.

or משום a proper אב, but not another משום אב.

THINKING IT OVER

1. תוספות proves that it is not required to be מתרה אב a משום, since the גמרא did use this as an answer why according to ר"א, one is called an אב and the other is called a תולדה.¹³ However even according to תוספות, why did not the גמרא answer the reason it is called an אב is because one is חייב only if he was warned for this תולדה on account of this אב, but not another משום אב?!¹⁴

2. תוספות argues that since the גמרא did not give the answer that we need to be מתרה a משום אב, תולדה, this proves that it is not required.¹⁵ However this proof is only according to ר"א, who maintains that you are מחויב אתולדה במקום אב, meaning that a תולדה is an independent entity, so therefore he will also maintain that אין צריכים להתרות אתולדה במקום אב, however the רבנן who maintain that one is not מחויב אתולדה בטל to the אב, perhaps they maintain that צריכים להתרות אתולדה משום אב?!¹⁶

---

¹³ See footnote # 12.

¹⁴ See מהרש"א.

¹⁵ See footnote # 12.

¹⁶ See שפת אמת.